

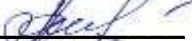
**Відокремлений підрозділ
Національного університету біоресурсів і природокористування України
«Бережанський агротехнічний інститут»**

Кафедра економіки і менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

економіки і природокористування

 к.е.н., доц. Любов ЯРЕМА

24 червня 2022 року

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

економіки і менеджменту

Протокол № 15 від «24» червня 2022 р.

Завідувач кафедри

 к.е.н., доц. Ірина ГУРСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Менеджмент»

Факультет: економіки і природокористування.

Розробник : Гурська Ірина Степанівна, к. е. н., доцентка, доцентка кафедри
економіки і менеджменту

1. Опис навчальної практики
«Менеджмент»

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, освітня програма	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Бакалаврська програма	«Менеджмент»
Характеристика навчальної практики	
Загальна кількість годин	60
Кількість кредитів ECTS	2
Форма контролю	Залік
Рік підготовки (курс)	3
Семестр	6
Кількість тижнів	2

2. Мета, завдання та компетентності навчальної практики

Навчальна практика здобувачів вищої освіти факультету економіки і природокористування ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент» для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» і має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь.

Під час навчальної практики поглиблюються і закріплюються теоретичні знання з дисциплін навчального плану, накопичується та аналізується фактичний матеріал, який може бути використаний для подальшого написання курсових робіт, тез доповідей на конференціях, наукових статей та бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Навчальна практика проводиться під організаційно-методичним керівництвом викладача кафедри, який контролює хід виконання практики, консультують практикантів щодо програми і матеріалів практики. Під час навчальної практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються з механізмами вирішення управлінських проблем й завдань на прикладі конкретних аналітичних та статистичних даних.

Метою навчальної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями майбутньої професії та її змістом, завданнями управлінської діяльності, роллю керівників різних рівнів в управлінні сучасними підприємствами, особливостями організації підготовки фахівців з менеджменту; виховання у здобувачів вищої освіти потреби постійно поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Основними *завданнями* проходження навчальної практики є:

- ознайомлення із майбутньою професією управлінця, професійних вимог до фахівців, необхідних навичок і вмінь;
- вивчення практичної організації діяльності господарюючих суб'єктів та принципів їх функціонування;
- отримання навиків формування цілей функціонування організацій, визначення місії їх діяльності;
- отримання організаційних навиків щодо реалізації місії та цілей діяльності підприємства, планування його діяльності, управління процесами прийняття управлінських рішень тощо;
- отримання навиків використання теоретичних знань на практиці та робити конструктивні висновки на підставі показників діяльності підприємства.

Проходження навчальної практики забезпечує формування та розвиток у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати проходження навчальної практики деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

програмні результати навчання:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

3. Організація проведення навчальної практики

Навчальна практика проводиться після вивчення дисципліни «Менеджмент» в 6 семестрі на 3 курсі з метою формування практичних навиків з фаху.

Згідно з навчальним планом для ОС «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» навчальна практика з менеджменту передбачена тривалістю 2 тижні в обсязі 60 годин. Навчально-методичне керівництво практикою здійснює кафедра економіки і менеджменту. На початку практики здобувачі вищої освіти отримують інструктаж з охорони праці. Для поглиблення отриманих знань використовуються інтернет-ресурси провідних організацій, аналітичних агентств.

Контроль за роботою здобувачів вищої освіти під час навчальної практики здійснює керівник практики. Студент при проходженні навчальної практики повинен згідно з вимогами програми практики оформити письмовий звіт про проходження навчальної практики, представивши його керівнику та своєчасно скласти залік з практики у вигляді захисту звіту, під час якого перевіряються набуті знання і вміння.

4. База навчальної практики

Базою навчальної практики для здобувачів вищої освіти 3-го курсу освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» є навчальні кабінети: менеджменту і маркетингу, обґрунтування управлінських

рішень та оцінювання ризиків, стратегічного менеджменту організацій, управлінського та економічного аналізу, а також наукова бібліотека інституту.

У період практики здобувачі вищої освіти набувають досвіду поєднання методів управління, проведення науково-дослідних робіт, професійних якостей.

5. Програма та структура навчальної практики

№	Зміст і вид роботи	Год
1.	Інструктаж з техніки безпеки. Визначення завдань навчальної практики та ознайомлення з вимогами до її проходження.	6
2.	Загальна характеристика підприємства та системи його управління	8
3.	Планування діяльності підприємства	8
4.	Проектування загальної структури та структури управління підприємством	8
5.	Мотивація в системі управління підприємством	8
6.	Контроль в системі управління підприємством	8
7.	Ефективність управління підприємством	8
8.	Підготовка звіту про навчальну практику. Захист звіту.	6
	Всього	60

6. Організація проведення навчальної практики

Відповідальність за організацію, проведення і контроль навчальної практики покладається на керівника практики, призначеного кафедрою економіки і менеджменту.

Основними обов'язками відповідальних за навчальну практику від кафедри є:

- проведення настановчої конференції з питань організації та проведення навчальної практики: доведення мети і завдань, знайомство із змістом програми, порядком проходження практики;
- інструктаж здобувачів вищої освіти (у тому числі з техніки безпеки та охорони праці) та надання їм необхідних документів (програма навчальної практики і методичні вказівки до написання звіту, календарний план практики);
- своєчасне ознайомлення здобувачів вищої освіти з вимогами до оформлення документації, системою звітності та критеріями оцінки навчальної практики;
- консультування здобувачів вищої освіти щодо термінів і порядку проходження навчальної практики, оформлення звіту;
- своєчасне проведення контролю навчальної практики та інформування кафедри про хід її проходження;

керівник практики за результатами проходження навчальної практики має перевірити звіти практикантів, прийняти залік з практики у складі комісії.

Здобувачі вищої освіти при проходженні навчальної практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо організації і проведення навчальної практики, оформлення всіх необхідних документів після її завершення;
- своєчасно приступити до проходження навчальної практики;
- систематично працювати над виконанням завдань згідно програми

навчальної практики;

– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою навчальної практики, зазначені у графіку проходження практики та вказівок керівника;

– дотримуватись режиму робочого дня, правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки;

– нести відповідальність за виконану роботу;

– висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у матеріалах звітів.

7. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності, спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних якостей, культури розумової праці майбутніх фахівців. Під час навчальної практики використовуються наступні методи навчання: проведення досліджень, аналіз, таблиць, робота в малих групах, презентації, самостійна робота з рекомендованою літературою та джерелами Інтернет тощо.

Застосування методики проблемного навчання та технологій дистанційного навчання.

8. Вимоги до оформлення звіту про проходження навчальної практики

По закінченні навчальної практики студент складає звіт і здає його керівнику практики. Складання звіту є частиною роботи студента та його навчальним завданням, яке виконується ним самостійно. Вимоги до оформлення звіту про навчальну практику містяться у методичних вказівках.

Звіт з навчальної практики повинен містити:

- 1) титульний аркуш;
- 2) зміст;
- 3) вступ;
- 4) розділи звіту.
- 5) висновки;
- 6) список літератури.

9. Підведення підсумків навчальної практики

Порядок і організація підведення підсумків з навчальної практики студентів визначається «Положенням про екзамени та заліки у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут».

Загальною формою звітності студента за навчальну практику є звіт,

підписаний і оцінений керівником практики. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуальних завдань і оформляється відповідно до встановлених вимог.

Атестація студентів за результатами навчальної практики здійснюється в останній день її проведення комісією з двох науково-педагогічних працівників (у т.ч. керівником практики) після аналізу звіту.

10. Оцінювання результатів навчальної практики

Загальна оцінка підсумків роботи студента уміщує сумарне оцінювання:

- якості виконаної роботи під час практики;
- якості наповнення та оформлення звіту про практику;
- відвідування практики;
- якості захисту звіту про практику (обґрунтованість, логічність, чіткість, переконливість у доповіді та відповідях на запитання).

Підсумкова оцінка навчальної практики «Менеджмент» проводиться за стобальною шкалою, національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл.).

Шкала оцінювання

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної практики «Менеджмент».
2. Методичні вказівки до проходження навчальної практики з дисципліни «Менеджмент» для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент». Бережани: ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», 2022. 31 с.

3. Електронний навчальний курс:
<http://www.nipbati.nubip.edu.ua/course/view.php?id=310>

12. Рекомендована література

Основна:

1. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Троян А. В. Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва : навч. посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2018. 533 с.

2. Біляк Ю. В., Самофалова М. О. Менеджмент : навч. посібник. Київ: ЦП «Компринт», 2019. 360 с.
3. Горьовий В. П. Менеджмент і адміністрування. Практикум : навч. посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2016. 245 с.
4. Економіка і підприємництво, менеджмент : підручник / Рогач С. М., Гуцул Т. А., Ткачук В. А., Балан О. Д., Балановська Т. І., Гоголю О. П. Київ: ЦП «Компринт», 2020. 480 с.
5. Завадський Й. С. Менеджмент. Київ : ЄУФІМБ, 2000. Т.1. 543 с.
6. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту : підручник. 2-е вид., випр. та допов. Київ : Академвидав, 2007. 464 с.
7. Менеджмент: навчальний посібник / за ред. С. І. Михайлова. Київ : НУБіП України, 2013. 536 с.
8. Осовська Г. В., Осовський О. А. Основи менеджменту : підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене. Київ : «Кондор», 2012. 664 с.
9. Менеджмент : навч. посібник. Краснокутська Н. С., Нащекіна О. М., Замула О. В. та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
10. Балашов А. М., Мошек Г. Є., Молдован В. В., Полутов Д. І. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях : навч. посібник. К. : Алерта, 2018. 620 с.
11. Мальська М. П., Білоус С. В. Менеджмент організацій : теорія та практика : навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2019. 190 с.
12. Мошек Г. Є., Миколайчук І. П., Палеха Ю. І., Поканевич Ю. В. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 528 с.
13. Учереико Д. Г. Менеджмент : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 184 с.
14. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник. К. : Алерта, 2015. 492 с.
15. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент : навч. посібник. Тернопіль : Крок, 2017. 252 с.

Додаткова:

1. Балановська Т.І., Гоголю О.П., Троян А.В. Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва : навч. посібник. Київ: ЦП «Компринт», 2018. 533 с.
2. Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом : навч. посібник. Київ : НУБіП України, 2019. 401 с.
3. Горьовий В.П., Буценко Л.В. Управління діяльністю кооперативів : навч. посібник. Київ : «ЦП «Компринт», 2020. 564 с.
4. Економіка і підприємництво, менеджмент: підручник / Рогач С. М., Гуцул Т. А., Ткачук В. А., Балан О. Д., Балановська Т. І., Гоголю О. П. Київ : ЦП «Компринт», 2020. 480 с.
5. Електронний науковий журнал «Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку». URL: <https://management-journal.org.ua/index.php/journal>.
6. Забуранна Л. В., Гудзинська Ю. С. Logistics : навч. посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2018. 214 с.
7. Рекламний менеджмент: підручник / Я. С. Ларіна, Л. В. Забуранна та ін. Київ : ЦП «Компринт», 2017. 323 с.

8. Сорока П.М., Харченко В.В., Харченко Г.А. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією : навч. посібник. Київ : НУБіП, 2019. 518 с.
9. Трейсі Б. Як керують найкращі. Як одержати максимум від себе та інших. Секрети перевірені на практиці. Харків : «КСД», 2019. 208 с.
10. Харченко Г.А., Гоголя О.П., Харченко В.В. Теорія організації : навч. посібник. Київ : «ЦП «Компринт», 2020. 453 с.
11. Мальська М. П., Білоус С. В. Менеджмент організацій: теорія та практика : навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2019. 190 с.
12. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://subject.com.ua/pdf/71.pdf>
2. <http://westudents.com.ua/knigi/305-dlova-karra-dahno-.html>
3. <http://www.info-library.com.ua/books-book-125.html>
4. <http://www.management.com.ua/>
5. <http://www.new-management.info/articles/>
6. <http://194.44.152.155/elib/local/sk711885.pdf>
7. http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1171_86364415.pdf
8. http://ebooktime.net/book_137.html
9. <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1549>
10. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
11. http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2013/Menedgment_2013.pdf
12. <http://mmlib.net/knigi/menedzhment/>
13. <http://www.management.com.ua/> <https://studfiles.net/preview/3540688/>